

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

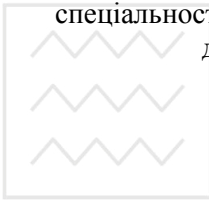
Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

Кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності

03-09-13

Методичні вказівки

до виконання дипломної роботи студентами
спеціальності 7.17020201 "Охорона праці (за галузями)"
денної та заочної форм навчання

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Європейська кредитно-трансферна система

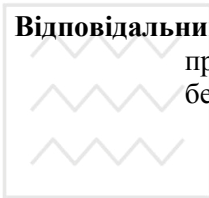
Рекомендовано методичною
комісією спеціальності
7.17020201 "Охорона праці"
Протокол № 8 від 15.04.2014р.

Методичні вказівки до виконання дипломної роботи студентами спеціальності 7.17020201 "Охорона праці (за галузями)" денної та заочної форм навчання / В.Л. Филипчук, О.С. Шаталов, Г.І. Туровська. – Рівне: НУВГП, 2014. – 30 с.

Упорядники: Филипчук В.Л. д-р. техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності;
Шаталов О.С. канд. с-г. наук, доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності;
Туровська Г.І. канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності.

Відповідальний за випуск: В.Л. Филипчук, д-р. техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці і безпеки життєдіяльності

1. Загальні положення

Завершальним етапом підготовки фахівців спеціальності "Охорона праці (за галузями)" є написання дипломної роботи, в процесі якого підсумовуються та закріплюються теоретичні знання і практичні навички студентів, набувається досвід самостійного вирішення організаційних і технічних питань забезпечення безпечних умов праці у будівельній галузі, уміння використовувати в роботі сучасні досягнення науки і техніки.

Дипломна робота – є кваліфікаційною роботою студента, яка виконується як самостійна науково-дослідницька кваліфікаційна робота, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки у рамках нормативної і варіативної складових освітньо-професійних програм підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня (ОКР) "спеціаліст" за спеціальністю "Охорона праці (за галузями)" спеціалізації "Охорона праці в будівництві", і є формою контролю набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь та навичок, які необхідні для виконання професійних обов'язків, передбачених освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ).

Підготовка і захист дипломних робіт органічно доповнюють зміст навчання студентів, забезпечують поглиблення та розширення (у межах певного галузевого об'єкту) теоретичних знань, практичних умінь, удосконалення навиків самостійної роботи, творчої діяльності й наукових досліджень, вбирають вивчення та узагальнення досвіду функціонування СУОП на об'єкті господарської діяльності, літературне оформлення результатів виконаної роботи. Дипломна робота є важливою формою перевірки якості знань, умінь та навичок фахівця з охорони праці, який отримує кваліфікацію "інженер з охорони праці" у ВНЗ.

Організацію написання та подання до захисту дипломної роботи забезпечує кафедра охорони праці і безпеки життєдіяльності НУВГП.

Дипломна робота передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у відповідній галузі знань, має характер прикладного наукового дослідження об'єкта діяльності.

Тематика дипломних робіт визначається вищим навчальним закладом і безпосередньо повинна бути пов'язана з узагальненим об'єктом діяльності фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Редакція назв тем дипломних робіт має бути конкретною і містити процедуру діяльності та продукт, що має бути отриманий.

Студенти мають право запропонувати на розгляд власні теми дипломних робіт.

Завдання на дипломну роботу має відображати систему компетенцій, виробничі функції та типові задачі діяльності, що визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці.

Захист дипломних робіт проводиться на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії (ДЕК), яка створюється та діє у порядку, визначеному спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади України у галузі освіти й науки.

2. Етапи виконання дипломних робіт

Дипломна робота – це вид атестаційної роботи випускника, призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості умінь вирішувати типові задачі діяльності, вказані в СВОУ 7.17020201-12 Стандарт вищої освіти України.

Написання дипломної роботи передбачає збір, систематизацію та самостійний аналіз студентом інформації про наявний стан умов праці на об'єктах будівництва, а також розроблення санітарно-гігієнічних, організаційних і технічних рішень щодо забезпечення безпечних умов праці, висновків науково-практичного та прикладного характеру

Завдання на виконання дипломної роботи затверджується завідувачем випускової кафедри і видається студенту-випускнику перед початком дипломування.

У завданні до дипломної роботи зазначаються:

- тема дипломної роботи;
- дата видачі завдання та термін здачі студентом закінченої роботи;
- вихідні дані до роботи;
- перелік питань, які потрібно розробити (зазначаються конкретні завдання з окремих частин атестаційної роботи (основної,

спеціальної, економічної, безпеки у надзвичайних ситуаціях та інших (за необхідності));

- перелік графічного (ілюстративного) матеріалу креслення, слайди, діаграми, плакати тощо, які є обов'язковими для виконання у даній роботі;

- консультанти з окремих питань (або частин) дипломної роботи;
- календарний план виконання атестаційної роботи.

Завдання підписується керівником та студентом.

Дипломна робота є завершеною інженерною розробкою (або модернізацією) об'єкта дослідження і передбачає синтез об'єкта дослідження, який оптимально відповідає вимогам завдання на виконання дипломної роботи із докладною розробкою певної функціональної частини системи управління охороною праці з урахуванням сучасного рівня розвитку відповідної галузі; досягнень науки і техніки; економічних, екологічних, експлуатаційних і ергономічних вимог; вимог безпеки у надзвичайних ситуаціях, які мають на меті підвищення рівня безпеки та умов праці, їх організаційно-технічних, технологічних, експлуатаційних характеристик.

До дипломного проектування допускаються студенти, що успішно закінчили теоретичний курс навчання і виконали усі види виробничих практик, передбачених навчальним планом.

Перед початком дипломування студент направляється на переддипломну практику. Мета переддипломної практики – збір вихідних даних для наступного дипломного проектування. Під час практики вивчають реальні умови виробничих процесів і обладнання об'єкта, його конструктивні особливості, проводять бібліографічний пошук, використовуючи необхідні літературні джерела, знайомляться з організацією проектування і досвідом упорядкування проектної документації щодо підвищення ефективності охорони праці на підприємствах, використанням обчислювальної техніки та ін.

У відповідності СВОУ 7.17020201-12 "Стандарт вищої освіти України", Освітньо-професійної програми підготовки 7.17020201 "Охорона праці (за галузями)" зміст дипломної роботи повинен відображати наступні змістові модулі дисциплін професійної підготовки спеціаліста з охорони праці:

- економічні методи управління охороною праці;
- підготовка та атестація керівників і спеціалістів, що експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки;
- системи управління промисловою безпекою;
- методи математичного моделювання (методи оцінки небезпеки аварійних ситуацій, методи моделювання й мінімізації впливу промислових підприємств на навколишнє середовище, еколого-економічний аналіз впливу промислових підприємств на навколишнє середовище);
- оцінка наслідків можливих аварій на промислових об'єктах;
- забезпечення промислової безпеки;
- організаційно-технічне забезпечення атестації та паспортизації робочих місць;
- система управління охороною праці: основні поняття, структура та механізм дії;
- організація та аналіз проведення навчань і перевірки знань з питань охорони праці.

Керівник дипломної роботи:

- розробляє теми дипломних робіт і подає їх до затвердження на засідання кафедри;
- готує та видає студенту завдання на дипломну роботу;
- видає рекомендації студенту щодо опрацювання необхідних інформаційних матеріалів за темою дипломної роботи;
- контролює реалізацію календарного плану виконання атестаційної роботи;
- здійснює загальне керівництво виконанням студентом дипломної роботи, надає необхідні консультації та здійснює перевірку виконаної роботи;
- готує об'єктивний відгук з характеристикою діяльності студента під час виконання дипломної роботи;
- готує студента до захисту.

Відгук керівника складається у довільній формі із зазначенням:

- в інтересах або на замовлення якої організації він виконаний;
- відповідності виконаної роботи виданому завданню;
- глибини розкриття окремих питань роботи та ступеня самостійності при виконанні роботи;

- рівня теоретичної та практичної підготовки, знання та уміння аналізувати фахові джерела інформації, здатності студента до самостійності прийняття рішень;
  - здатності приймати обґрунтовані рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології, проводити фізичне або математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту;
  - найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, їх апробації.

Консультант дипломної роботи згідно з графіком консультацій, у межах його компетенції, рекомендує методи вирішення завдання розділу, перевіряє відповідний розділ і, за відсутності зауважень, підписує титульний лист пояснювальної записки.

Рецензент дипломної роботи на підставі направлення на рецензію за підписом завідувача випускової кафедри, отримує від студента дипломну роботу і готує рецензію. За необхідності студент може бути запрошений рецензентом на співбесіду для отримання пояснень по його роботі.

Рецензія складається у довільній формі із зазначенням:

- відповідності дипломної роботи затвердженій темі та завданню;
- актуальності теми;
- реальності дипломної роботи (її виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо);
- глибини техніко-економічного обґрунтування прийняття рішень;
- ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, інформаційних та інженерних технологій;
- оригінальності та правильності конструкторсько-технологічних рішень та отриманих результатів, їх обґрунтованості, коректності проведених розрахунків;
- якості виконання графічного та текстового матеріалу, їх відповідності вимогам чинних стандартів;
- можливості впровадження результатів дипломної роботи;
- недоліків дипломної роботи.

3. Порядок захисту дипломної роботи

Порядок захисту дипломної роботи встановлюється кафедрою охорони праці і безпеки життєдіяльності Національного університету водного господарства та природокористування.

Захист дипломної роботи проводиться на відкритому засіданні ДЕК за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії.

Студент готує до прилюдного захисту доповідь та презентацію (графічний та ілюстративний матеріал).

Час публічного виступу не повинен перевищувати 10-15 хвилин, має бути стислим, конкретним, з використанням графічного й ілюстративного матеріалу (набору таблиць, графіків, діаграм, схем або відповідних слайдів). Головне призначення таких додатків – детально та наочно проілюструвати ті чи інші рішення та твердження автора. Тому необхідно вчасно посилатися на відповідний матеріал, акцентувати на ньому увагу членів комісії.

До захисту в ДЕК допускаються дипломні роботи, теми яких затверджені наказом ректора ВНЗ.

Структура, зміст, якість графічного та текстового матеріалу дипломної роботи повинні відповідати вимогам методичним рекомендаціям випускових кафедр, що підтверджується підписами керівника та консультантів роботи.

Дипломна робота, в якій виявлені принципові недоліки за темою розробки, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, до захисту в ДЕК не допускаються. Рішення про це приймається на засіданні випускової кафедри, яке є основою для підготовки матеріалів до наказу ректора про відрахування студента.

Дипломна робота, допущена до захисту у ДЕК, направляється завідувачем кафедри на рецензування.

Регламент проведення засідання ДЕК при захисті дипломної роботи включає:

- оголошення секретарем державної комісії матеріалів подання щодо захисту дипломної роботи та здобутків студента;
- доповідь студента у довільній формі про сутність роботи, основні технічні рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання;

- відповіді на запитання членів комісії;
- оголошення відгуку керівника;
- оголошення рецензії на атестаційну роботу;
- відповіді студента на зауваження керівника та рецензента;
- оголошення голови державної комісії про закінчення захисту.

Захист роботи розпочинається з доповіді, в якій студент має розкрити:

- актуальність теми;
- мету дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- висновки проведеного аналізу, зміст запропонованих заходів та обґрунтування їх ефективності (рекомендується витратити не менше 70% часу, відведеного для доповіді).

Під час доповіді слід звертатися до ілюстративного матеріалу, коротко пояснюючи його зміст.

Члени ДЕК, присутні на захисті, можуть ставити студенту запитання з метою визначення рівня його професійних компетенцій та ерудиції.

Рішення ДЕК про оцінку результатів державного екзамену та захисту дипломних робіт, а також про видачу випускникам дипломів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст про закінчення ВНЗ, отримання вищої освіти та здобуття кваліфікації приймається на закритому засіданні ДЕК. У разі незгоди між членами ДЕК *думка голови комісії є вирішальною*. Рішення комісії оголошується її головою в той самий день.

Засідання ДЕК оформлюються протоколом. Повторний захист дипломної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється. Після захисту дипломна робота передається на зберігання в архів університету.

Повторний захист та повторне складання державних екзаменів дозволяється тільки під час наступної державної атестації протягом трьох років після закінчення вищого закладу освіти. Перелік державних екзаменів для осіб, які їх складають повторно, визначається навчальним планом, що діяв у рік закінчення ними вищого закладу освіти.

У випадках, коли захист дипломної роботи випускника визнається незадовільним, ДЕК встановлює, чи може студент

подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи виконати роботу за новою темою, визначеною випусковою кафедрою.

Студент, який не захистив дипломну роботу у затвердженій для нього строк, наказом керівника ВНЗ відраховується з університету як такий, що не пройшов державної атестації.

Результати захисту дипломних робіт оголошуються в день їх захисту. За підсумками роботи ДЕК її голова складає звіт, який обговорюється та затверджується на її заключному засіданні.

4. Критерії оцінювання знань

Остаточна оцінка за дипломну роботу виставляється за результатами її захисту перед ДЕК. Захист дипломної роботи оцінюється за національною шкалою та 100-бальною шкалою.

При виставленні остаточної оцінки за дипломну роботу членами ДЕК будуть обов'язково враховуватися такі критерії:

- об'єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- актуальність;
- оригінальність технічних, технологічних, організаційних управлінських рішень;
- практичне значення результатів;
- обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;
- повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
- всебічність оцінки впливу результатів (надійність системи, безпека, екологія, ресурсозбереження тощо);
- органічний зв'язок пояснювальної записки з графічною частиною;
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
- використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;

- використання креслень та пояснювальної записки відповідно до чинних стандартів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладення матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання
- якість доповіді під час захисту;
- глибина і змістовність відповідей на запитання членів ДЕК.

Оцінка "**відмінно**" (90-100 балів) може бути виставлена лише у тому випадку, якщо на захисті студент показав вільне і глибоке володіння змістом випускної роботи, використовував графічний та ілюстративний матеріал, точно і повно відповів на всі задані запитання членів ДЕК, вільно володіє науковою термінологією.

Оцінка "**добре**" (74-89 балів) виставляється, якщо на захисті студент показав вільне і глибоке володіння змістом дипломної роботи, використовував графічний та ілюстративний матеріал, проте, при відповіді на запитання студентом, були допущені незначні неточності, які він не зумів повністю виправити після того, як на них було звернуто увагу з боку членів ДЕК, в основному володіє науковою термінологією. Під час доповіді використовувався графічний та ілюстративний матеріал, в якому теж були деякі помилки та неточності.

Оцінка "**задовільно**" (60-73 балів) виставляється, якщо на захисті студент показав, що він в основному володіє змістом дипломної роботи, проте, доповідь побудована нелогічно і містить помилки змістовного характеру: нечітко досліджена мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (рисунок, графіки, схеми, розрахунки) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в роботі, обґрунтовані непереконливо, рецензії й відгуки містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом. Під час доповіді використовувався графічний та ілюстративний матеріал, при коментуванні якого студент наражався на певні труднощі, що важко долав. Відповіді на запитання членів ДЕК були нечітко сформульовані. Деякі наукові терміни студент використовував не за їх точним призначенням.

Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо на захисті студент показав, що він не володіє частиною змісту дипломної роботи, його доповідь нелогічна і містить серйозні помилки, а ряд рішень і висновків є недоцільними чи взагалі неправильно обґрунтовуються; пропонувані заходи та рішення випадкові, з аналізу проблеми не випливають, їхня розробка й обґрунтування неповне. Під час доповіді використовувався графічний та ілюстративний матеріал, але змістовно прокоментувати його студент не міг. Відповіді на запитання членів ДЕК були нечіткими і поверховими. Знання наукових термінів незадовільне.

Дипломна робота до захисту **не допускається**, якщо робота подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених регламентом у завданні, написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по університету, виконана не самостійно, структура не відповідає вимогам, відсутні конкретні заходи та рішення з охорони праці або їхня доцільність сумнівна, не опрацьована у тверду палітурку, недбало оформлена.

Позитивна оцінка Державної комісії прилюдного захисту дипломної роботи студентом є підставою для присвоєння йому кваліфікації інженера з охорони праці й вручення диплому спеціаліста державного зразка.

5. Орієнтована тематика дипломних робіт

1. Удосконалення системи управління охороною праці на підприємстві будівельної індустрії.
2. Організація служби охорони праці на малому приватному підприємстві будівельного напрямку.
3. Оцінка і стимулювання охорони праці в будівельно-монтажному управлінні.
4. Аналіз стану умов праці і розробка заходів щодо покращення їх безпеки на заводі залізобетонних конструкцій.
5. Модернізація технології управління охороною праці на підприємстві.
6. Підвищення ефективності функціонування системи управління охороною праці на підприємстві.

7. Аналіз причин травматизму та розробка системи запобігання нещасним випадкам на підприємстві.
8. Покращення профілактики нещасних випадків за рахунок удосконалення паспортизації цехів та атестації робочих місць на підприємстві будівельної галузі.
9. Аналіз причин та наслідків нещасних випадків на виробництві та розробка заходів щодо профілактики травматизму в будівельно-монтажному управлінні.
10. Прогнозування роботи з охорони праці на підприємстві будівельної індустрії
11. Підвищення ефективності та безпеки виконання робіт з підвищеною небезпекою на будівельному підприємстві.
12. Охорона праці на малому приватному підприємстві по будівництві...
13. Покращення безпеки праці під час роботи на висоті на підприємстві будівельної індустрії.
14. Підвищення безпеки виконання робіт за допомогою стрілових кранів в будівельному управлінні.
15. Впровадження сучасної системи управління охороною праці в будівельно-монтажному управлінні.
16. Організація служби охорони праці на будівельному підприємстві недержавної форми власності.

6. Вимоги до структури та змісту дипломної роботи

Дипломна робота складається з пояснювальної записки та ілюстративного матеріалу (плакатів, які містять діаграми, графіки залежностей, таблиці, рисунки, конструкторські та/або інженерні рішення тощо).

Орієнтовний обсяг дипломних робіт має складати: обов'язковий графічний (ілюстративний) матеріал – не менше 9 аркушів креслень (плакатів) формату А1; пояснювальна записка – не менше 70 сторінок формату А4.

Якщо захист дипломної роботи планується проводити з використанням мультимедійних засобів, графічний матеріал розробляється в електронному вигляді. Графічні матеріали

мультимедійної презентації (слайди) в такому разі роздруковують на аркушах формату А-4.

Пояснювальна записка до дипломної роботи має розкривати творчий задум роботи, містити аналіз сучасного стану проблеми, методів вирішення завдань, обґрунтування їх оптимальності, методики та результати розрахунків, опис проведених експериментів, аналіз отриманих результатів і висновки з них; містити необхідні ілюстрації, ескізи, графіки, діаграми, таблиці, схеми, рисунки та інші дані.

Для пояснювальної записки дипломної роботи рекомендується така структура:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік скорочень, умовних позначень, термінів;
- вступ;
- розділи, які розкривають основний зміст роботи відповідно до переліку питань, наданих у завданні на дипломне проектування;
- перелік посилань;
- додатки.

Розділи пояснювальної записки, які розкривають основний зміст дипломної роботи мають включати:

РОЗДІЛ 1. Характеристика виробництва та виробничих процесів

1.1. Розташування виробництва і характеристика виробничої діяльності

- розташування підприємства, коротка характеристика діяльності підприємства: вид і тип виробництва, його характеристика, потужності, сировинна база, тощо;

1.2. Організаційна структура виробництва

- структура управління підприємством, органи контролю та нагляду за ОП, ПБ, ТБ, права і обов'язки керівників структурних (виробничих) підрозділів, тощо;

1.3. Організація охорони праці на виробництві

- організація охорони праці на підприємстві (СУОП на підприємстві, порядок створення служби ОП, чисельність служби, тощо).

РОЗДІЛ 2. Аналіз стану охорони праці на підприємстві

2.1. Стан виробничого травматизму і професійних захворювань

аналіз основних причин виробничого травматизму і професійних захворювань, показники виробничого травматизму і професійних захворювань, визначення соціальної і економічної ефективності заходів охорони праці, тощо;

2.2. Потенційно небезпечні виробництва і виробничі процеси

- аналіз виробничих процесів, обладнання, машин і устаткування з точки зору їхньої безпечності та впливу на працівників і навколишнє середовище, тощо;

2.3. Шляхи (напрями) підвищення ефективності охорони праці на виробництві (в структурному підрозділі)

- визначаються основні шляхи (організаційного, технічного та іншого плану) підвищення ефективної роботи охорони праці на підприємстві,

- акцентується увага на 2-3 заходах чи засобах, які будуть детально розглянуті та опрацьовані в наступних розділах.

РОЗДІЛ 3. Організаційні заходи та технічні засоби підвищення безпеки виробництва

(залежно від діяльності підприємства чи виробничого процесу)

3.1. Питання промислової безпеки

3.2. Питання виробничої санітарії та профілактики вир. травматизму і проф. захворювань

3.3. Питання електробезпеки

3.4. Посудини, що працюють під тиском

3.5. Роботи на висоті

3.6. Вантажно-розвантажувальні роботи

3.7. Вогневі роботи

3.8. Розробка питань соціально-економічного плану

3.8. Склад та розробка внутрішніх документів з охорони праці (розробка інструкцій; інструктажі; експертиза з охорони праці; розслідуванні НВ, ПЗ та виробничих аварій; технічний огляд та експертне обстеження потенційно небезпечного обладнання, машин, тощо).

РОЗДІЛ 4. Превентивні заходи з техногенної і пожежної безпеки

4.1. Сценарій розвитку потенційної виробничої аварії

- аналіз можливих виробничих аварій та надзвичайних ситуацій (пожежі, вибухи, зараження, забруднення), що можливі на

підприємстві та їхній вплив на природне навколишнє середовище, працівників, населення;

- визначення класів можливих пожеж, категорювання об'єкта, приміщень і зон за вибухо- та пожежонебезпекою тощо;

4.2. Заходи профілактики та упередження техногенних і природних небезпек

- навчання працівників, автоматичні системи оповіщення та пожежогасіння, первинні засоби пожежогасіння, заходи та засоби підвищення вогнестійкості будинків, споруд та виробництва тощо;

РОЗДІЛ 5. Висновки

7. Вимоги до оформлення пояснювальної записки дипломної роботи

7.1 Загальні вимоги

Пояснювальна записка повинна вміщувати розрахунки та пояснення до них, обґрунтування прийнятих рішень і відповідні висновки. Пояснювальна записка оформляється на аркушах паперу формату А4 (210×297 мм), на які нанесені рамки робочого поля документу. Ці рамки відступають від зовнішнього боку аркуша зліва (або справа на зворотньому боці аркушу) на 20 мм, а від інших боків – на 5 мм.

Відстань від рамки робочого поля до меж тексту треба залишати: на початку рядка – не менше 5 мм, в кінці рядка – не менше 3 мм. Відстань до верхнього або нижнього рядка тексту від рамки робочого поля повинна бути не менше 10 мм. Для подання таблиць та ілюстрацій допускається використання аркушів формату А3 (297×420 мм).

Пояснювальна записка може бути оформлена із застосуванням друкуючих пристроїв комп'ютера на одній стороні листа через півтора інтервалу (на сторінці 40-42 рядки; у рядку 62-66 знаків, включаючи пробіли. У текстовому редакторі MS Word встановлюється міжрядковий інтервал – 1,5. Гарнітура Times New Roman, кегль 14. Абзацний відступ повинен бути однаковим по всьому тексту і дорівнювати п'яти знакам.

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш який включають до загальної нумерації сторінок роботи, не

проставляючи його номера. Титульний лист пояснювальної записки оформляється за типовою формою для дипломної роботи (додаток А).

Завдання на дипломну роботу повинне відповідати формі, яка затверджена кафедрою.

Зміст пояснювальної записки повинен мати рубрикацію і нумерацію сторінок. Сторінки записки необхідно нумерувати арабськими цифрами в верхньому правому куті робочого поля, наприклад, 2, 3 і т.д., використовуючи наскрізну нумерацію по всьому тексту. Рисунки і таблиці, розташовані на окремих сторінках, включають в загальну нумерацію сторінок записки.

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи та пункти. Такі структурні частини дипломної роботи, як "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" не мають порядкового номера.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки розділів необхідно розташувати посередині рядка і писати без крапки в кінці, не підкреслюючи. Розділ необхідно починати з нового аркушу.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів необхідно починати із абзацного відступу, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Якщо заголовок складається із двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Переноси слів в заголовку розділу не допускаються. Не допускається розміщувати назву підрозділу, а також пункту і підпункту в нижній частині сторінки, якщо після нього розташований тільки один рядок тексту.

7.2 Подання ілюстрацій

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці слід подавати в дипломній роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Кожна ілюстрація повинна відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. За потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

7.3 Подання таблиць

Цифровий матеріал, коли його багато або є потреба у зіставленні певних показників, як правило, оформлюють у таблиці. Таблиця являє собою такий спосіб подання інформації, при якому цифровий або текстовий матеріал групується в рядки і графи, відокремлені одна від одної вертикальними та горизонтальними лініями.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку дипломної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. У даному разі назву вміщують тільки над її першою частиною.

Наводити в роботі треба лише ті таблиці, які неможливо передати звичайним текстом (результати експериментальних спостережень, зіставлення розбіжності, детальні довідкові дані і т.ін.).

7.4 Загальні правила подання формул

Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в послідовності, у якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Рівняння і формули треба відділяти від тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули залишають не менше одного вільного рядка.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого берега сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. В кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

7.5 Загальні правила посилання на використані джерела

Посилання в тексті дипломної роботи на джерела роблять згідно з їх переліком у квадратних дужках, наприклад, "... у працях [1-5]...".

Посилання на ілюстрації та формули дипломної роботи вказують порядковим номером ілюстрації чи формули – останній беруть у дужки, наприклад, "рис. 1.2", "у формулі (2.1)".

На всі таблиці дипломної роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" пишуть скорочено, наприклад: "...в табл. 1.2". У повторних посиланнях вживають скорочено слово "дивись", наприклад: "див.табл. 1.3".

7.6 Оформлення списку використаних джерел

Бібліографічний апарат дипломної роботи складається з бібліографічного списку (списку використаних джерел) і бібліографічних посилань, які оформлюються відповідно до чинних стандартів.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т.ін.

Джерела можна розмішувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні дипломної роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно давати згідно вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць (ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 "Система стандартів з

інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання")

7.7 Оформлення додатків

Додатки оформляються як продовження пояснювальної записки до роботи і розміщуються після списку літератури. У додатки включаються допоміжні матеріали, що не ввійшли в підсумкову проектну пропозицію, інструкції і методики, допоміжні ілюстрації і розрахунки тощо.

Додатки розташовуються в порядку появи посилань на них у тексті пояснювальної записки. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки і мати заголовок, надрукований великими буквами. Над заголовком (у правому верхньому куті) великими буквами друкують слово «ДОДАТОК». При переносі додатка на іншу сторінку замість заголовка пишуть "продовження додатку ...".

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Сторінки додатків нумерують у загальному порядку.

Текст кожного додатка за потреби може бути поділений на розділи й підрозділи, пронумеровані у межах кожного додатка: перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Барашиков А.Я. Технічна експлуатація будівель і міських територій: Підручник/ А.Я. Барашиков, В.О. Гомілко, О.М. Малишев. - Київ: Вища школа, 2000. - 112 с.
2. Безпека людини у надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. / За ред. В.І.Голінька. - Дніпропетровськ, 2000. – 124 с.
3. Виробнича санітарія: Навч. посіб. / За ред. К.Н. Ткачука. - Рівне: НУВГП, 2012.
4. Гажаман В.І. Електробезпека на виробництві: Навч. посібник. - 2-ге вид., стереотип. - Київ: Ред. Журналу "Охорона праці", 2002. - 272 с.

5. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підручник / За ред. М.П. Гандзюка. - 5-е вид. - Київ: Каравела, 2010. - 384с.
6. Гогіташвілі Г.Г. Системи управління охороною праці: Навч. посібник.-Львів: Афіша, 2002. - 320 с.
7. Інженерні рішення з охорони праці при розробці дипломних проектів інженерно-будівельних спеціальностей: Навч. посібник / За ред. В.В. Сафонова. - Київ: Основа, 2001. - 336 с.
8. Кухнюк О.М., Кусковець С.Л., Сурговський М.В., Прокопчук Н.М. Практикум з охорони праці: Навч. посіб. для студентів напряму підготовки "Будівництво ". - Рівне: НУВГП, 2011. – 266 с.
9. Кусковець С.Л., Шаталов О.С., Турченко В.О. Основи теорії горіння та вибуху: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2012. - 374 с.
10. Москальова В.М., Турченко В.О., Чабан В.Й., Гринюк Т.Ю. Охорона праці у галузі водогосподарського будівництва: Навч. посіб. / За ред. В.М. Москальової. - Рівне: НУВГП, 2008. - 257 с.
11. Москальова В.М. Основи охорони праці: Підручник. - Рівне: НУВГП, 2006. - 666 с.
12. Москальова В.М., Филипчук В.Л., Кусковець С.Л., Турченко В.О. Охорона праці у питаннях і відповідях: Навч.посіб. / За ред. В.М. Москальової. - Рівне: НУВГП, 2011. - 444 с.
13. Москальова В.М., Батлук В.А., Кусковець С.Л., Филипчук В.Л. Охорона праці (питання та відповіді): Довідник. - Львів: Магнолія, 2011. - 448 с.
14. Орлов В.О., Шадура В.О., Филипчук В.Л. Міські інженерні мережі та споруди: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2011. - 200 с.
15. Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха. Ч.1. Теоретические основы создания микроклимата здания: Уч. Пособие / В.И.Полушкин, О.Н. Русак, С.И. Бурцев и др. - Санкт-Петербург: Профессия, 2002. - 176 с.
16. Правила устройства электроустановок. - 2-е изд., перераб. и доп. -Харьков: ФОРТ, 2009. - 732 с.
17. Филипчук В.Л., Ткачук К.Н., Сурговський М.В., Печніков О.С., Прокопчук Н.М. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: Навч. посіб. / За ред. В.Л. Филипчука. - Рівне: НУВГП, 2013. - 278 с.

18. Ромашко В.М. Діагностика та відновлення будинків і споруд. Практикум: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2011. - 287 с.
19. Ромашко В.М. Обстеження та випробування споруд: Практикум: Промислове та цивільне будівництво. - Рівне: РТДУ, 1999. - 116 с.
20. Система державного нагляду за промисловою безпекою та охороною праці: Навч. посіб. / За ред. К.Н. Ткачука. - Рівне: НУВГП, 2011. - 386 с.
21. Ткачук К.Н., Москальова В.М., Кусковець С.Л., Зацарний В.В. Правові основи працезохоронної політики України: Навч. посіб. / За ред. К.Н. Ткачука та В.М. Москальової. - Рівне: НУВГП, 2011. - 309 с.
22. Чабан В.Й., Засанська С.В. Соціально-економічні основи охорони праці: Навч. посіб. - Європ. кредит. - трансф. система. - Рівне: НУВГП, 2012. - 226 с.
23. Ярошевська В.М., Турченко В.О. Санітарно-гігієнічні основи водного господарства: Навч. посібник / За ред. В.М. Ярошевської. - Рівне: НУВГП, 2005. - 238 с.
24. Ярошевська В.М. Технічні рішення та розрахунки засобів захисту з охорони праці в дипломних проектах: Навч. посібник. - Рівне: НУВГП, 2006. - 303 с.
25. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в будівельній галузі: Навч. посібник. - Рівне: НУВГП, 2005. - 313 с.
26. Ярошевська В.М. Проектування та розрахунки засобів захисту з технічної і пожежної безпеки в дипломних проектах: Навч. посібник. - Рівне: НУВГП, 2005. - 276 с. - (іл.).
27. Орлов В.О., Шадура В.О., Филипчук В.Л., Зошук В.О. Безпечна експлуатація інженерних систем і мереж: Навч. посібник. - Рівне: НУВГП, 2014. - 211 с.

Допоміжна

1. Гришук М.В. Основи охорони праці: Підручник. - Київ: Кондор, 2007. - 240 с.
2. Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М. Основи охорони праці: Навч. посібник. - Львів: Новий світ-2000, 2006. - 232 с.
3. Збірник директивних документів з питань викладання нормативних дисциплін "Безпека життєдіяльності", "Основи

охорони праці", "Охорона праці в галузі", "Цивільна оборона" у вищому навчальному закладі. - Київ: Основа, 2003. - 487 с.

4. Зінич П.Л. Вентиляція громадських будівель: Навч. посібник. - Київ: КНУБА, 2002. - 256 с.

5. Караван В.В. Обстеження та випробування будівель і споруд: Навч. посіб. Європейська кредитно-трансферна система для студентів напряму підготовки 6.060101 "Будівництво". - Рівне: НУВГП, 2011. - 137 с.

6. Ковалишин В.В., Кусковець С.Л., Луц В.І. Основи створення та експлуатації засобів індивідуального захисту органів дихання. - Львів: СПОЛОМ, 2011. - 439 с.

7. Кравченко В. С., Кравченко Н. В. Санітарно-технічне обладнання будівель і споруд: Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни. Для студентів напряму підготовки 6.060101 "Будівництво". - Рівне: НУВГП, 2009. - 116 с.

8. Крушельницька Я.В. Фізіологія і психологія праці: Навч. - метод. посібник для самост. вивчення дисциплін. - Київ: КНЕУ, 2002. - 182 с.

9. Кусковець С.Л., Шаталов О.С., Кусковець А.С. Пожежна безпека виробництва. Лабораторний практикум: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2013. - 96 с.

10. Кусковець С.Л., Шаталов О.С. Теорія горіння та вибуху. Практикум: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2012. - 214 с.

11. Кучма М.М. Цивільна оборона (цивільний захист): Навч. посіб. - 2-ге вид, доп. і випр. - Львів: Магнолія 2006, 2007. - 360 с.

12. Методичний посібник з цивільної оборони і надзвичайних ситуацій : Для керівників і спец. цивільної оборони. - Київ, 2001. - 12 с.

13. Піддубний В.В., Стовбун О.І. Питання професійної гігієни в системі охорони праці: Інформ. - аналіт. довідник. - Київ: Логос, 2004. - 195 с.

14. Ратушняк Г. С., Лялюк О. Г. Засоби очищення газових викидів: Навч. посібник. - Київ: ІВНВКП "Укреліотех", 2009. - 204 с.

15. Росковшенко Ю. К. Центральні системи кондиціонування повітря: Навч. посібник. - Київ: ІВНВКП "Укреліотех", 2008. - 216 с.

16. Стеблюк М.І. Цивільна оборона: Підручник. - Київ: Знання, 2006. - 487 с.
17. Сторожук В.М. Виробничий шум: природа та шляхи зниження: Навч. посіб. / За ред. В.С. Джигиря. - Київ: Основа, 2003. - 384 с.
18. Ткачук М.М., Филипчук В.Л., Якимчук Б.Н., Кириша Р.О. Будівництво зовнішніх мереж і монтаж санітарно-технічного обладнання будівель: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2013. - 367 с. - (іл.).
19. Филипчук В.Л., Клименко М.О., Ткачук К.К., Проценко С.Б., Радовенчик В.М., Залеський І.І. Промислова екологія: Навч. посіб. / За ред. В.Л. Филипчука. - Рівне: НУВГП, 2013. - 493 с.
20. Шаталов О.С., Кусковець С.Л. Потенційно небезпечні виробничі технології та їх ідентифікація. Практикум: Навч. посіб. - Рівне: НУВГП, 2012. - 204 с.
21. Ярошевська В.М. Правові питання охорони праці та екології в будівництві: Посібник. - Рівне, 1999. - 242 с.

Законодавча

1. Закон України "Про охорону праці" від 21.11.2002 року № 229-IV.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 року № 5403-VI.
3. Закон України "Про колективні договори і угоди" від 01.07.1993 року №3356-XII, поточна редакція від 24.07.2013 року.
4. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" від 18.01.2001 року №2245-III, поточна редакція від 18.11.2012 року.
5. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23.09.1999 року № 1105-XIV, поточна редакція від 17.10.2013 року.
6. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 року № 322-VIII, поточна редакція від 15.10.2013 року.
7. Закон України "Про перевезення небезпечних вантажів" від 06.04.2000 року №1644-III, поточна редакція від 05.01.2013 року.

8. Закон України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" від 01.06.2000 року № 1775-III, поточна редакція від 02.02.2014 року.

9. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" від 24.02.1994 року №4004-XII, поточна редакція від 06.12.2012 року.

10. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я" від 19.11.1992 № 2801-XII, поточна редакція від 18.12.2013.

Нормативна

1. ДБН В.1.2-1-95. СНББ. Положення про розслідування причин аварій (обвалень) будівель, споруд їх частин та конструктивних елементів (українською та російською мовами).

2. Наказ МНС від 02.04.2004 №152 "Про затвердження Правил експлуатації вогнегасників".

3. Постанова КМУ від 27.08. 2008 №761 "Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту", поточна редакція від 18.04.2013.

4. Наказ МНС від 19.10.2004 №126 "Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні", поточна редакція від 06.04.2012.

5. НПАОП 0.00-4.12-05 Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.

6. Наказ МОЗ України від 31.03.94 №45 "Про затвердження Положення про порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій".

7. МОЗ СРСР від 04.11.1987 №4430-87 "Перелік хімічних речовин, при роботі з якими у профілактичних цілях рекомендується вживання молока або інших рівноцінних харчових продуктів".

8. ДСТУ 3273-95 Безпека промислових підприємств. Загальні положення та вимоги.

9. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації.

10. НПАОП 1.1.10-1.07-01 Правила експлуатації електрозахисних засобів.

11. НАПБ Б.02.005-2003 Типове положення про інструктажі, спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України.

12. НАПБ Б.02.010-2003 Про затвердження Типового положення про службу пожежної безпеки.

13. НПАОП 0.00-4.26-96 Про затвердження Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту.

14. Наказ МОЗ України від 04.07.2007 №370 Про затвердження класифікатора розподілу травм за ступенем тяжкості.

15. НПАОП 0.00-4.21-04 Типове положення про службу охорони праці.

16. ДБН В.2.5-28-2006 "Природне і штучне освітлення".

17. Наказ МОЗ України від 13.12.2004 №614 "Про затвердження Порядку складання та вимоги до санітарно-гігієнічних характеристик умов праці", поточна редакція від 30.05.2011.

18. ГОСТ 12.1.009-76*. ССБТ. Електробезпека. Терміни і визначення.

19. ГОСТ 12.1.019-79*. ССБТ. Електробезпека. Загальні вимоги і номенклатура видів захисту.

20. ГОСТ 12.1.030-81. ССБТ. Електробезпека. Захисне заземлення. Занулення.

21. ГОСТ 12.1.003-83 ССБТ. Шум. Общие требования безопасности.

22. НАПБ Б.03.001-2004 Типові норми належності вогнегасників.

23. НПАОП 0.00-4.35-90 Положення про порядок встановлення строків подальшої експлуатації технологічного устаткування вибухо небезпечних виробництв.

24. НПАОП 00.0-4.29-97 Про затвердження Типового положення про кабінет охорони праці.

25. НАПБ Б.02.005-2003 Типове положення про інструктажі, спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України.

26. Постанова КМУ від 25 листопада 2009 р. № 1262 "Про затвердження Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників".

27. ГОСТ 12.4.034-2001 ССБТ. Средства индивидуальной защиты органов дыхания. Классификация и маркировка. Межгосударственный стандарт.
28. ГОСТ 12.1.029-80. ССБТ. Засоби і методи захисту від шуму. Класифікація.
29. ГОСТ 12.4.002-97 ССБТ. Средства защиты рук от вибрации. Технические требования и методы испытаний.
30. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень
31. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
32. Наказ Держгірпромнагляду від 22.02.2008 № 35 "Про Рекомендації щодо побудови та впровадження системи управління охороною праці".
33. ГОСТ 12.3.002-75*(СТ СЭВ 1728-89) ССБТ. Процессы производственные Общие требования безопасности.
34. Наказ Держгірпромнагляду від 21.12.93 № 132 "Про Порядок опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві".
35. Постанова КМУ від 1 серпня 1992 № 442 "Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці".
36. Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 № 1107 "Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки".
37. НПАОП 0.00-4.15-98 Про затвердження положення про розробку інструкцій з охорони праці.
38. НПАОП 0.00-4.20-94 Про порядок проведення державної експертизи (перевірки) технологічної, конструкторської, технічної документації на виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці.
39. Постанова Ради Міністрів УРСР від 1 грудня 1990 № 357 "Про Державну експертизу умов праці", поточна редакція від 11.04.2002.
40. ДБН В.1.1.7–2002 Пожежна безпека об'єктів будівництва.

41. Наказ МНС України № 98 від 23.02.2006 р. "Про затвердження Методики ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів".

42. Наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11.10.2010 р. "Класифікатор надзвичайних ситуацій ДК 019:2010".

43. Наказ МНС України № 1400 від 12.12.2012 «Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».

44. Постанова Кабінету Міністрів України № 956 від 11.07.2002 "Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної безпеки".

45. НПАОП 0.00-3.08-02 "Нормативи порогових мас небезпечних речовин для ідентифікації об'єктів підвищеної безпеки".

46. НПАОП 0.00-6.21-02 "Порядок ідентифікації та обліку об'єктів підвищеної безпеки".

47. НПАОП 0.00-4.33-99 "Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій".

48. НПАОП 0.00-6.22-02 "Порядок декларування безпеки об'єктів підвищеної безпеки".

49. Наказ МНС України № 637 від 04.12.2002 "Про затвердження Методики визначення ризиків та їх прийнятних рівнів для декларування безпеки об'єктів підвищеної безпеки".

50. Постанова Кабінету Міністрів України № 761 від 27 серпня 2008 "Про затвердження Технічного регламенту засобів індивідуального захисту".

51. Постанова Кабінету Міністрів України № 35 від 19 січня 2011 "Про затвердження Технічного регламенту безпеки обладнання, що працює під тиском".

52. НПАОП 0.00-1.07-94* "Правила будови та безпечної експлуатації посудин, що працюють під тиском".

53. ДБН А.3.2-2-2009 "Система стандартів безпеки праці. Промислова безпека у будівництві".

54. Наказ Держгірпромнагляду № 132 від 18 червня 2007 р. "Про затвердження Правил будови і безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів".

55. Наказ МНС України № 338 від 18.12.2000 "Про затвердження Положення про паспортизацію потенційно небезпечних об'єктів".

56. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

57. ГОСТ 27331-87. ССБТ. Пожарная техника. Классификация пожаров.

58. ДСТУ 4297:2004 Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги.

59. ДСТУ 3734-98 (ГОСТ 30612-99) Пожежна техніка. Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги.

60. ДСТУ 3675-98 Пожежна техніка. Вогнегасники переносні. Загальні технічні вимоги та методи випробовувань.

61. НАПБ Б.01.008-2004 Правила експлуатації вогнегасників.

62. НАПБ Б.03.001-2004 Типові норми належності вогнегасників.

63. НАПБ Б.03.002-07 Норми визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою.

Періодична

1. Журнал "Охорона праці".
2. Журнал "Охорона праці і соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві".
3. Журнал "Довідник спеціаліста з охорони праці".
4. Журнал "Промислова безпека".
5. Журнал "Пожежна безпека".
6. Журнал "Безпека праці".
7. Журнал "Надзвичайні ситуації".

(повне найменування вищого навчального закладу)

(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

(повна назва кафедри)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до дипломної роботи

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему _____

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Виконав: студент
_____ курсу, групи _____
спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище та ініціали)

Керівник

(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Рівне - 20__ року